

Ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego

Ogólny opis

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- matce dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka, tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka *,
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej*,
- osobie, która przysposobiła dziecko*.

*w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje również ojcu dziecka w przypadku:

1. skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres określony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka,
2. śmierci matki dziecka,
3. porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobie, jeżeli zamieszkuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w którym otrzymuje ww. świadczenie, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Okres pobierania świadczenia rodzicielskiego uzależniony jest od liczby dzieci urodzonych przy jednym porodzie, liczby przysposobionych dzieci lub objętych opieką i **wynosi od 52 tygodni do 71 tygodni.**

Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje:

- w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci,
- jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1 000 zł miesięcznie i podlega przeliczeniu w przypadku urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 ust. 3 tej ustawy.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się począwszy od miesiąca urodzenia lub przysposobienia dziecka albo objęcia dziecka opieką, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia lub przysposobienia dziecka albo objęcia dziecka opieką. W przypadku złożenia wniosku po terminie, prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

1. co najmniej jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny albo rodzina zastępcza otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
2. dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej – w przypadku rodziców dziecka i osoby, która przysposobiła dziecko;
3. osoba ubiegająca się o świadczenie rodzicielskie lub osoba pobierająca to świadczenie nie sprawuje lub zaprzestała sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, która uniemożliwia sprawowanie tej opieki;
4. w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna,
5. osobom przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W przypadku zbiegu uprawnień do następujących świadczeń:

1. świadczenia rodzicielskiego,
2. świadczenia pielęgnacyjnego,
3. specjalnego zasiłku opiekuńczego,
4. dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
5. zasiłku dla opiekuna,

przysługuje jedno z tych świadczeń wybrane przez osobę uprawnioną - także w przypadku gdy świadczenia te przysługują w związku z opieką nad różnymi osobami.

Wymagane dokumenty

1. Wypełniony formularz wniosku.
2. Dowód osobisty lub inny dokument tożsamości do wglądu. W sytuacji składania wniosku w postaci dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP www.epuap.gov.pl, dostarczenie dokumentu tożsamości do wglądu nie jest wymagane. W pozostałych sytuacjach dowód osobisty lub inny dokument tożsamości musi być okazywany przy składaniu wniosku.
3. Inne dokumenty, w tym oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego.

W przypadku składania kserokopii dokumentów należy przedłożyć ich oryginały do wglądu.

Sposób dostarczania dokumentów

1. Wymagane dokumenty należy dostarczyć do urzędu na jeden z poniższych sposobów:
  - a) Przesłać pocztą tradycyjną (dla celów dowodowych zaleca się przesłanie listem poleconym).
  - b) Złożyć bezpośrednio w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli.
  - c) Drogą elektroniczną wyłącznie za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny opatrując dokumenty

kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP oraz bankowości elektronicznej. Dokumenty opatruje się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

2. W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenia wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

W przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Oplaty

Wniosek jest wolny od opłat.

Terminy i sposób załatwienia sprawy

1. Decyzja wydawana jest niezwłocznie, nie później niż w terminie 1 miesiąca od dnia złożenia wniosku. W sprawach szczególnie skomplikowanych termin wynosi do 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku.
2. Decyzja może być odebrana przez Wnioskodawcę:
  - a) poprzez pocztę tradycyjną.
  - b) osobiście w siedzibie urzędu.
  - c) elektronicznie w przypadku złożenia wniosku drogą elektroniczną.

Tryb odwoławczy

1. Odwołanie wnosi się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białymstoku w terminie 14 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia, za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli. Odwołanie należy złożyć na jeden z poniższych sposobów:

- a) przesłać pocztą tradycyjną (dla celów dowodowych zaleca się przesłanie listem poleconym),
- b) bezpośrednio w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orli, ul. Adama Mickiewicza 5, w godzinach jego pracy.

2. O zachowaniu terminu decyduje data złożenia odwołania lub data jego nadania w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego.

3. Wniesienie odwołania jest wolne od opłat.

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466)

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r., poz. 1497).

Ze względu na ochronę danych osobowych telefonicznie udzielane są wyłącznie informacje ogólne.

Informacje można uzyskać pod numerem telefonu: 85 730 57 95